

7

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Otso Kivekkään ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee
historiallisten raitiovaunujen säästämistä**

HEL 2024-007072 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Otso Kivekkään valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki valmistelelee yhteistyössä Kaupunkiliikenne Oy:n ja muiden asiaan liittyvien tahojen kanssa säätiön tai muun mallin, jolla historialliset raitikat voidaan säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan liikennöidä niillä Helsingin kantakaupungin rataverkolla. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa selvitystä mahdollisesta mallista, joka mahdollistaisi aloitteen esittämän toiminnan ja sen edellyttämät taloudelliset ja toiminnalliset resurssit.

Aloitteessa esitetään lisäksi, että ratikkamuseotoiminta yhdistettäisiin osin tai kokonaan säätiön yhteyteen, jos kaupunginmuseo näkee sen tarkoituksenmukaiseksi. Ratikkamuseo on yksi Helsingin kaupunginmuseon viidestä museosta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Ratikkamuseon toiminta ja kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluvien raitiovaunujen huomioiminen selvityksessä on perusteltua. Lautakunta toteaa kuitenkin samalla, että Ratikkamuseon tavoitteet ja toiminta eivät välttämättä ole yhteneviä tai yhteensovittavissa historiallisten raitiovaunujen liikennöinnille asetettaviin tavoitteisiin.

Kaupunginmuseon raitiovaunukokoelmassa on yhteensä 11 moottori- ja perävaunua, joista viisi on tällä hetkellä nähtävillä Ratikkamuseon vuonna 2022 uudistetussa näyttelyssä. Vuonna 2023 Ratikkamuseossa vieraili 58 562 asiakasta.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa 10.9.2024 antamassaan lausunnossa, että toimivan raitiovaunukaluston laajempi kulttuurimatkailukäyttö tuo raitioteiden ja samalla koko kaupungin historian lähemmäksi yleisöä tavalla, jota ei voi täysin korvata näyttelymateriaalilla. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo samoin, että historiallisten raitiovaunujen mahdollinen liikennöinti voisi tarjota sekä kaupunkilaisille että matkailijoille kokemuksen, joka elävöittäisi ja täydentäisi Ratikkamuseon raitiovaunuliikenteestä antamaa kuvaa.

Raitiovaunut ovat Suomen mittakaavassa leimallisesti helsinkiläinen ilmiö ja osa asukkaiden ja kaupungin identiteettiä ja historiaa. Hevosrai-

tiovaunuista vuonna 1891 alkanut joukkoliikenne on ollut edellytys kaupungin kasvulle ja laajenemiselle. Kantakaupungin raitiotieverkko on rakentunut 1800-luvun lopulta lähtien osaksi laajenevaa kaupunkirakennetta ja myös katumiljöön olennaiseksi osaksi kuten kaupunkiympäristölautakunta omassa lausunnossaan toteaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on osaltaan valmis osallistumaan selvitystyöhön.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle 24.10.2024 Otso Kivekkään ja 35 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta jossa esitetään, että kaupunki valmistelee yhteistyössä Kaupunkiliikenne Oy:n ja muiden asiaan liittyvien tahojen kanssa säätiön tai muun mallin, jolla historialliset ratikat voidaan säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan liikennöidä niillä Helsingin kantakaupungin rataverkolla. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Elina Kallio, intendentti, puhelin: 310 71555
elina.kallio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.05.2024 Kivekäs Otso Aloite historiallisten raitiovaunujen säästämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano